

Jean-Yves Calvez

L'ÉCONOMIE, L'HOMME, LA SOCIÉTÉ**L'enseignement social de l'Eglise**

Descles de Brouwer, Paris, 1991, 384 str.

Otac Jean-Yves Calvez pripada svakako među najistaknutije suvremene katoličke pisce, teologe i teoretičare i, vjerojatno, među najbolje poznavatelje i interprete katoličkoga socijalnog nauka. Autor je brojnih dijela i rasprava o socijalnom nauku, među kojima se osobito ističe njegovo djelo napisano (zajedno s J. Perrinom) još daleke 1959. godine: *Église et société économique. L'enseignement social des Papes des Léon XIII à Pie XII* (Aubier, Paris) koje je dobilo i svoj nastavak u obliku tzv. II sveska pod naslovom *L'enseignement social de Jean XXIII* (Socijalno naučavanje Ivana XXIII), objavljeno 1963. u Aubiera. Kao autor i oštrouman istraživač, Calvez se proćuo još 1956. kritičkom monografijom o Marxu *La pensée de Karl Marx*, (koja je objavljena kod najuglednijeg francuskog izdavača – Gallimarda), a koja je izazvala nepodijeljenu pozornost i priznanje u ono doba u gotovo u svim sredinama. Dakle, riječ je o naširoko poznatom i cijenjenom autoru.

Literatura o socijalnom nauku Crkve danas je već gotovo nepregledna i ako bi trebalo izdvojiti nekoliko najboljih djela, u kojima se u svoj kompleksnosti obrađuje socijalni nauk Crkve, uključujući tu poglavito i tzv. ekonomsku dimenziju, onda među njih trebamo uvrstiti svakako Calvezovo djelo: *L'économie, l'homme, la société. L'enseignement social de l'Eglise* (Ekonomija čovjek, društvo. Socijalno naučavanje Crkve).

Slijedom pontifikalnih i drugih dokumenata i uvelike obnovljenog i produbljenog socijalnog nauka Crkve u pokoncilskom razdoblju, ovo djelo interpretira, problematizira i elaborira niz temeljnih društveno-ekonomskih i civilizacijskih pitanja naše suvremenosti. S druge strane, djelo želi poglavito – prema riječima

samoga autora – »prezentirati naučavnije Crkve o ekonomskom društvu kao jedan dovoljno koherentan pogled i kao organiziran korpus kriterija, prikladnih, naravno, ne zato da se odmah dobije odgovor na svako praktično pitanje, nego da se pruži okvir za prepoznavanje svakome čovjeku koji mora razmisliti kako djelovati na ovom području: dakle, zapravo, svakom čovjeku, jer smo svi uvučeni u ekonomski život.«

Djelo je artikulirano kako slijedi: Uvod, I. Temelji, II. Elementi, III. Dinamika, IV. Ekonomski život, put prema Bogu.

Prikazat ćemo ukratko sadržaj spomenutih dijelova knjige.

U *Uvodu* autor razlaže, vrlo kondenzirano, osnovne etape socijalno-ekonomskog nauka Crkve od Lava XIII do Ivana Pavla II.

U dijelu *Temelji* autor razrađuje najprije tzv. etičke aspekte ekonomije, zatim govori o mjestu i ulozi tzv. pozitivnih humanističkih znanosti, a povezano s time i o prinosu kršćanstva. Slijedi dalje posebno poglavlje o *osobi i društvu*. Calvez drži da se ta problematika *in nuce* naglašava posebno Pia XII., a punu i iscrpnu razradu dobiva u Ivana XXIII., gdje se tematizira pitanje *socijalizacije*. To je povratak pojedinca, tj. poštovanje ljudske osobe, ali u isti mah i podupiranje društvene solidarnosti. U skladu s tim se razrađuju prava čovjeka u tzv. ekonomskom životu.

U dijelu *Elementi* u prvi plan se stavlja središnja kategorija ekonomije – potreba, jer je zapravo osnovna svrha ekonomije zadovoljavanje potreba. Calvez ističe da se ova problematika ocrtava već u enciklici *Quadragesimo anno*, a dobiva svoju punu modernu razradu u konstituciji *Gaudium et spes*, e enciklici *Populorum progressio* i redom dalje.

Calvez ovdje posebno pretresa, kritički, fenomen tzv. ekonomizma i konsumizma i podsjeća na kritička razmatranja negativnih aspekata moderne »civilizacije rasta« i obilja kod Pavla VI i Ivana Pavla II.

